

**Posudek na diplomovou práci Bc. Hany Nerušilové
„Dlouhodobá péče o seniory v České republice a evropských zemích
v kontextu demografického stárnutí“**

Předkládaná diplomová práce se skládá ze 127 stran, z čehož je 15 příloh. Práce tedy patří k těm obsáhlejším. Autorka se tématu věnovala z větší šířky – na pomezí demografie a sociální práce, což je v dnešní době nepochybně potřebné. Práce je rozdělena do 6 dále strukturovaných kapitol: 1. Úvod, 2. Přehled zdrojů data metodika, 3. Péče o seniory, 4. Sociodemografické aspekty dlouhodobé péče, 5. Péče o seniory v České republice, 6. Dlouhodobá péče v evropských zemích a (nečíslovaný) Závěr.

V úvodu autorka vymezuje cíl práce, tj. poskytnout obraz dlouhodobé péče o seniory s důrazem na situaci v České republice. Ve druhé kapitole je uveden přehled zdrojů dat a metodika, zmíněna je i horší dostupnost dat dlouhodobé péče. Pro výpočty byla využita i databáze SHARE a další. Za zmínku v práci by určitě stála kvalita dat těchto zdrojů, která nebude především v případě postojových otázek bez potíží. Dále jsou uvedeny způsoby výpočtu, např. míra prevalence disability i výběrová chyba. Pokud jí tu autorka (správně) uvádí, tak by se měla objevit i ve výsledcích (s.48), buď v grafu jako intervalová hodnota proměnné nebo by měla být zmíněna v doprovodném textu k této části. V podkapitole 2.2.2. je k vyčíslení vlivu proměnných na preference péče (s.18) zmíněna logistická regrese. Chtělo by to však vysvětlit, proč si autorka vybrala právě binární logistickou regresi (není to jediný možný přístup řešení).

Obsahově zajímavá je nesporně třetí kapitola, kde jsou vymezovány základní pojmy z oblasti péče o seniory, a to i v historickém kontextu. Čtvrtá kapitola je věnována sociodemografickým aspektům dlouhodobé péče. Pokud autorka uvádí nějaké tvrzení (nikoliv citaci), jako tomu je na s. 33 ohledně dynamiky populačního stárnutí v jednotlivých zemích, tak by to chtělo i doložit, proč si to myslí, i kdyby to byla jen její pracovní spekulace. Další části této kapitoly jsou rovněž velmi zajímavé, např. disability a délka života ve zdraví, bylo by však třeba hned zkraje zmínit problémy, které se s tímto konceptem pojí (tj. metodika a subjektivní vnímání). To je patrné i ve výpovědi respondentů na s. 42, kdy jsou rozdíly mezi státy určitě zapříčiněny i subjektivními postoji, otázka pouze je do jaké míry. Stejně je tomu i ve výsledcích, viz s. 44.

Pátá kapitola je deskriptivního charakteru a zdá se být zbytečně rozsáhlá, byť se v ní agregují poznatky o situaci v České republice. Těžko tuto deskriptivní kapitolu komentovat, subjektivní zkušenosti nemá smysl přidávat. Následuje podobná kapitola za evropské státy, nesporně zajímavé (známé) jsou rozdíly v pojetí péče na severu Evropy ve srovnání s ostatními státy (např. s. 86), nikde se však člověk nedoče, proč tomu tak je. Kapitola však ve srovnání s předchozí (tj. za ČR obsahuje podstatně více výsledků).

Následuje závěr, kde jsou shrnuty předchozí poznatky. Proces populačního stárnutí je nevratný, jeho dopady také. Z dalších odstavců této kapitoly je zřejmé, že evropské státy na to příliš připraveny nejsou.

Uvedené připomínky jsou dílčí povahy, doporučuji práci k obhajobě.

Ing. Jaroslav Kraus, Ph.D.
5. září 2014